తెలుగు సాహిత్యం, సంస్కృతి :

గాంధీ ప్రభావం

(గాంధీజీ 150వ జయంతి సందర్భంగా జరిగిన సదస్సులో సమర్పింపబడిన ప్రసంగ పత్రాలు)

Telugu Sahityam, Samskriti : Gandhi Prabhavam : Compilation of proceedings of Seminar on *Influence of Gandhi on Telugu Literature and Culture* organised on 2 & 3 March 2019 by Sahitya Akademi, edited by Rachapalem Chandrasekhara Reddy, Sahitya Akademi, 2023. Rs.300

ప్రచురణ హక్కు	: © సాహిత్య అకాదెమి	© Copyright	: Sahitya Akademi
విషయం	: సదస్సు పత్రాలు	Genre	: Seminar Papers
ప్రచురణ	: సాహిత్య అకాదెమి	Published by	: Sahitya Akademi
మొదటి ముద్రణ	: 2023	First Edition	: 2023
సంపాదకుడు	: రాచపాళెం చంద్రశేఖరరెడ్డి	Editors	: Rachapalem Chandrasekhara Reddy

ISBN : 978-93-5548-409-3

వెల : మూడు వందల రూపాయలు

All rights reserved. No part of the book may be reproduced or utilized in any form or by any means, electronic or mechanical including photocoping, recording or by any information storage and retrival system, without permission in writing from Sahitya Akademi.

సాహిత్య అకాదెమి

ప్రధాన : రవీంద్ర భవన్, 35, ఫిరోజ్‌షా రోడ్, న్యూఢిల్లీ – 110 001
secretary@sahitya-akademi.gov.in, 011-23386626/27/28
విక్రయ : 'స్వాతి' మందిర్ మార్గ్, న్యూఢిల్లీ – 110 001
sales@sahitya-akademi.gov.in, 011-23745297/23364204
కోల్‌కత్తా : 4, డి.ఎల్. ఖాన్ రోడ్, కోల్‌కత్తా – 700 025
rs.rok@sahitya-akademi.gov.in, 033-24191705/24191706
చెన్నై : 443, గుణ బిల్డింగ్స్, తేనాంపేట, అన్నాశాలై, చెన్నై 600 018
chennaioffice@sahitya-akademi.gov.in, 044-24311741/24354815
ముంబై : 172, ముంబై మరాఠి గ్రంథ సంగ్రహాలయ మార్గ్, దాదర్, ముంబై – 400 014
rs.rom@sahitya-akademi.gov.in, 022-24135744/24131948
బెంగళూరు : సెంట్రల్ కాలేజ్ క్యాంపస్, డా॥ బి.ఆర్. అంబేద్కర్ వీధి, బెంగళూరు – 560 001
rs.rob@sahitya-akademi.gov.in, 080-22245152/22130870

Cover design: Spectrum Graphic Studio, Chennai
Typeset by: K. Jayaram Kumar / Printed by: Mani Offset, Chennai-77

website at http://www.sahitya-akademi.gov.in

10. తెలుగు నవల – గాంధీ ప్రభావం
• చెన్నకేశవరెడ్డి, కె. 85

11. గాంధీ ప్రభావ సాహిత్యం – తెలుగు విమర్శ
• వెంకటేశ్వర్లు, పి.సి. 93

12. గాంధీరచనలు – తెలుగు అనువాదాలు
• పూర్ణచంద్, జి.వి. 112

13. తెలుగు సంస్కృతి – గాంధీ ప్రభావం
• శ్రీరామమూర్తి, కోడూరి 122

14. మతసామరస్యం – గాంధీ స్ఫూర్తి
• షమివుల్లా, ఎస్. 131

15. మహాత్మాగాంధీ – ప్రచార మాధ్యమాలు
• మురళీకృష్ణ, కస్తూరి 138

16. తెలుగు నాటకం – గాంధీ ప్రభావం
• సాంబశివరావు, కందిమళ్ళ 142

17. తెలుగు సినిమా – గాంధీ ప్రభావం
• వంశీకృష్ణ 154

18. దళిత ఉద్యమం, సాహిత్యం – గాంధీ ప్రభావం
• మాణిక్యవరప్రసాద్, డొక్కా 164

19. జర్నలిస్టుగా గాంధీ
• నాగమల్లేశ్వరరావు, సమ్మెట 167

20. సమాపన ప్రసంగం
• కుటుంబరావు, తుర్లపాటి 171

వ్యాసరచయితల వివరాలు 173

14. మత సామరస్యం : గాంధీ స్ఫూర్తి

• డా. ఎస్. మహబూబ్

నైతికవిలువల పాలనే పరమధర్మంగా, కర్తవ్యనిష్ఠనే పూజగా, సర్వోదయాన్నే పరమలక్ష్యంగా, స్వీయ నియంత్రణతో ఉత్తమ మానవ వ్యక్తిత్వ వికాసానికి ఉద్యమించిన మహోన్నత వ్యక్తి గాంధీ మహాత్ముడు.

ద్వేషం, క్రోధం లేకుండా, అపకారికి సైతం ఉపకారం చేయడమే పరమధర్మంగా భావించి, సామాన్యులను అసామాన్యులుగా మలచి, మరీ ముఖ్యంగా మహిళలను, శాంతి వీరులుగా తయారు చేసిన ఘనత గాంధీ మహాత్ముడిదే దక్కుతుంది.

"ప్రపంచంలోని వేనవేల సైనిక శక్తులకన్నా అహింసాయుత ఉద్యమమే మిన్న" అని ప్రపంచానికి నిరూపించిన మానవీయ ఇంద్రజాలికుడు మహాత్మాగాంధీ.

బాల్యం నుండి క్రమశిక్షణ, సత్యనిష్ఠ, సేవాదృష్టితో, భగవద్భక్తి భావనతో జీవితాన్ని మెరుగులు దిద్దుకుంటూ ఎదిగారు. సత్యశోధన ఆయన జీవితంలో భాగమైంది. తండ్రి కరంచంద్ వల్ల సర్వమత సమానత్వం అలవడింది. టాల్‌స్టాయ్, రస్కిన్, శ్రీరాయ్‌చంద్‌భాయి... వంటి పెద్దల మౌలిక భావాలు మతాన్ని అర్థం చేసుకోవడంలో తోడ్పడ్డాయి. ఐతే, గాంధీజీ లండన్‌కెళ్ళే నాటికి హిందూమతం తప్ప ఇతర మతాల గురించి తెలియదు. లండన్ కెళ్ళాక ఎడ్విన్ ఆర్నాల్డ్ రచించిన భగవద్గీత అనువాదం గురించి తెలుసుకున్నారు. భగవద్గీత చదివి హిందూమత సారాన్ని గ్రహించారు. ఆ తర్వాత బైబిల్, ఖురాన్‌తోపాటు వివిధ మత గ్రంథాలు చదివారు. సత్యాన్వేషణ అక్కడే మొదలైంది. మత సామరస్య భావనకు బహుశా! ఇది బలమైన పునాది ఏర్పర్చిందేమో! దీనివల్లే కాబోలు గాంధీజీ భగవద్గీతకు ఎంత ప్రాధాన్యం ఇచ్చారో... బైబిల్, ఖురాన్‌లకు కూడా అంతే ప్రాధాన్యం ఇచ్చారు.

నిజానికి చెప్పాలంటే సనాతన హిందువులకు గాంధీ భావాలు నచ్చవు. తాను "సనాతన హిందువును" అని ప్రకటించుకొన్న దాఖలాలు వున్నాయి. అదే విధంగా